

Què són les psicosis?

Com afecten a la capacitat en la vida quotidiana i en les relacions socials

Dra. Neus Barra

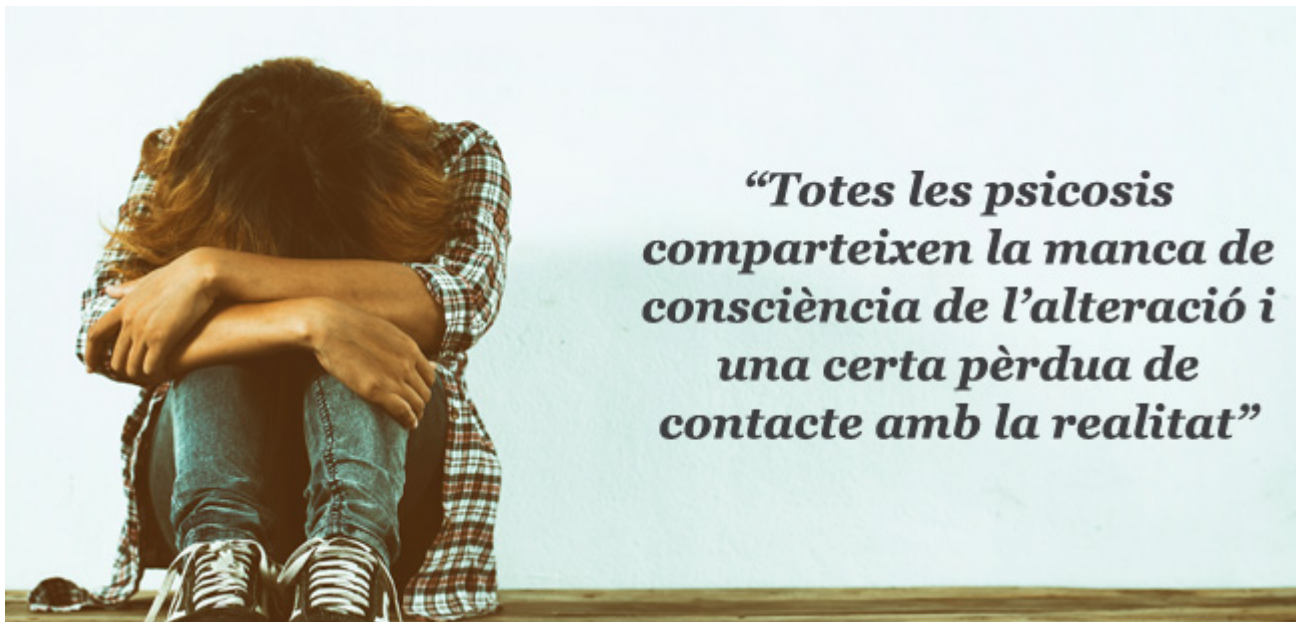
Consultora de Recerca Sant Pere Claver - Fundac

Els estats mentals psicòtics suposen una pèrdua de contacte amb la realitat que es presenta habitualment a l'inici de la vida adulta. Amb un tractament adequat algunes persones poden adaptar-se i funcionar bé en la societat.

Les psicosis són un grup molt heterogeni de trastorns mental caracteritzen per l'**alteració d'una ampla gamma de psicològiques** com ara el pensament, la percepció, les em voluntat i la conducta. L'alteració d'aquestes funcions mentals d símptomes com la presència de pensaments molt exagerats c anomenats deliris (per exemple, creure que algú ens vol fer mal quan n desconfinça injustificada en els altres, manca d'ordre i claredat mental, dist percepció de l'entorn o d'un mateix, problemes de concentració i memòria, negatives o dificultats per sentir com era habitual prèviament, restric motivacions i interessos (que pot ser interpretada pels altres com "manca de desinterès per l'entorn o aïllament, i canvis en la conducta habitual.

Si bé moltes persones que presenten un episodi psicòtic no pateixen tots els s descrits, **és habitual que aquest estat mental afecti de forma notable la de funcionar en la vida quotidiana i de relacionar-se** amb els altres. L'amp d'alteracions descrites suposa que hi ha **maneres molt diferents de psicosi**. Per exemple, en algunes persones la comunicació, fins i tot la forma

és torna molt difícil d'entendre, mentre que d'altres s'expliquen perfectament però el contingut de les idees està greume de la realitat. De fet, en algunes persones genera més alteració i discapacitat la desconexió de l'entorn i l'aparent desint pròpia situació personal que no pas la presència de símptomes "vistosos" com són les al·lucinacions i els deliris.

Aquesta gran heterogeneïtat fa difícil el diagnòstic i evidencia la complexitat de les causes de les psicosis. persona afectada rarament té consciència de patir un trastorn mental i, si ho sospita, **no comprèn què li està passant** ho comunica.

Trastorns psicòtics més coneguts

Els trastorns psicòtics més coneguts són l'**esquizofrènia** (la forma més greu, pertorbadora i crònica de psicosi) i la **paràpsicosi** on l'alteració se centra més específicament en deliris persistents de que els altres volen el nostre perjudici, però a afectació de les altres funcions i major capacitat de mantenir el funcionament general).

Tanmateix, hi ha d'altres trastorns en la família de les psicosis, que serien les psicosis amb una durada més breu, no crí que tenen un gran predomini de símptomes afectius (depressió). Avui en dia no està ben clara la delimitació entr trastorns, però **tots comparteixen la manca de consciència de l'alteració i, per tant, una certa pèrdua de contact realitat.**

Quan es manifesten els trastorns psicòtics?

Els trastorns psicòtics **apareixen típicament al final de l'adolescència o inici de la vida adulta**, amb excepció de la paranoia que acostuma a presentar-se amb més tardança. No obstant, els estudis demostren que hi ha una gran distància temporal entre la manifestació dels símptomes greus que comporten el contacte amb professionals de la salut i la presència de disfuncions més subtils però no poc importants (per exemple, l'aïllament o el mal rendiment per problemes de concentració). Un cop esclata obertament l'alteració hi ha una gran variabilitat en el curs d'aquests símptomes:

- Al voltant d'un terç de les persones que mostren un primer episodi psicòtic pot recuperar-se satisfactòriament amb el tr adequat
- Un altre terç presenta un curs crònic, marcat per èpoques d'estabilitat i d'altres amb recaigudes, habitualment desença per situacions d'alt estrès
- El terç final mostra un curs crònic amb tendència a minvar la seva capacitat de recuperació i funcionament normal a mi s'acumulen els episodis psicòtics

Tanmateix, hi ha **moltes formes suaus de psicosi** que no arriben mai a diagnòstics com l'esquizofrènia o la paranoia, seva menor intensitat i gravetat com per la seva presència més breu i ocasional, fet que permet **dur a terme una v normalitzada si es compta amb un suport professional adient.**

Aquest ampli conjunt de trastorns de gravetat diversa afecta, aproximadament, a un **4% de la població general** generant un **alt nivell de discapacitat sociolaboral** i, el més important, un **enorme grau de patiment** pels qui ho viuen i pel seu entorn. Es tracta doncs d'un problema que, si bé **encara genera un nivell altíssim d'estigma social**, no és un problema aïllat i menor de la societat. La família és qui habitualment gestiona la major part del patiment i de les conseqüències d'aquestes alteracions, si bé els tractaments en la comunitat intenten donar les màximes eines a la persona afectada per tal que pugui gestionar aquests problemes.

Malgrat que no es coneixen bé les causes de les psicosis, **la recerca científica està fent passos agegantats e comprensió.** D'entrada, fet molt important, està qüestionant de forma profunda la manera com s'han definit fins ar trastorns i per tant la manera d'investigar-los. Tradicionalment s'han contemplat com malalties cerebrals fruit de gens de avui en dia **es constata la necessitat de formular models molt més complexos que contemplin la interacció entre 1 risc** genètic, biològic, social, cultural, psicològic i biogràfic de forma conjunta si volem arribar a una veritable comprensió ment sana com disfuncional.

*"La gran heterogeneït
símptomes fa difícil
diagnòstic de les psic
evidència la complexit
les causes"*

*"Al voltant d'un terç de
persones que mostren
primer episodi psicòtic
recuperar-se satisfactòri
amb el tractament adeq*

Referències bibliogràfiques

- Domínguez, T., Blanqué, J.M., Codina, J., Montoro, M., Mauri, L., Barrantes-Vidal, N. (2011). Rationale and state of the early detection and intervention in psychosis. *Salud Mental*. 34(4), 341-350.
- Domínguez, T., Vainer, E., Massanet, M.A., Torices, I., Jané, M., Barrantes-Vidal, N. (2011). The need-adapted integrati treatment in Sant Pere Claver-Early Psychosis Program (SPC-EPP) in Barcelona, Spain. *Salud Mental*, 34, 517-524.

Enllaços d'interès

- Llegeix més articles a **"la càpsula"**

- Visita el web de **Sant Pere Claver - Fundació Sanitària**

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsalut.org | www.spcsalut.org
